leketimiz xalqınıń derlik 50 procentin quraydı. Zamanagóy jámiyette hayal-qızlardıń barlıq tarawlardağı nátiyjeli miyneti, balalardı tárbiyalaw, shańaraqtı bekkemlewdegi úlken xızmetlerin, jámiyettegi ornı, Jańa Ózbekstan jetiskenliklerine qosqan bahasız úlesi júdá úlken bolıp tabıladı.

Ádebiyatlar

1. Ózbekstan Respublikası Prezidenti Sh. Mirziyoyevtiń xalıq aralıq hayal-qızlar kúnine arnalǵan saltanatli máresimdegi sóylewi. 6 mart 2019.
2. Internetten alınǵan maǵlıwmat bolıp, 31 dekabr 2022 jılǵı kórsetkish.
3. Юсупова Т.Г., Бакиев К.Т., Исхаков Б. Б. «Защита прав и интересов женщин в Узбекистане», Журнал Молодой ученый. Научный журнал. № 9, 2015 г., 887-889.
4. Алимова Д.А. «История как история, история как наука». I. Ташкент «Узбекистан» 2008 г., стр. 270.
5. «Народное слово» gazetası, 11-mart 2019 jıl.

REZYUME. Maqolada nodavlat notijorat tashkilotlarining O‘zbekistonda xotin-qizlar harakatini rivojlantirishdagi o‘rni, ularning jamiyatdagi ayollarning roli va maqomini oshirishdagi vazifalari o‘rganiladi. O‘zbekiston Respublikasining xotin-qizlar masalalari bo‘yicha normativ-huquqiy hujjatlari, ayollarni ijtimoiy himoya qilish masalasi ko‘rib chiqildi.

РЕЗЮМЕ. В статье изучается роль Негосударственных Некоммерческих организации в развитии женского движения в Узбекистане, их задачи и функции в повышении роли и статуса женщин в обществе. Рассмотрены нормативно-правовые документы Республики Узбекистан по вопросам женщин, вопрос социальной защиты женщин.

SUMMARY. The article examines the role of non-governmental non-profit organizations in the development of the women's movement in Uzbekistan, their tasks and functions in increasing the role and status of women in society. The normative legal documents of the Republic of Uzbekistan on women's issues, the issue of social protection of women are considered.

ХУСУСИЙ НОДАВЛАТ ТЕЛЕРАДИОКАНАЛЛАРНИНГ АҲОЛИ ИЖТИМОИЙ МАДАНИЙ ДАРАЖАСИГА ТАСИРИ

А.К.Утепбергенова - *катта ўқитувчи*

Ўзбекистон давлат санъат ва маданият институти Нукус филиали

Таянч сўзлар: оммовий ахборат воситалари, сўз эркинлиги, фуқаролик жамияти, демократия, телевидение, радио, тележурналистика, мухаррир, редакция, телевизор.

Ключевые слова: СМИ, свобода слова, гражданское общество, демократия, телевидение, радио,тележурналистика, редакция, редактор, телевидение.

Key words: media, freedom of speech, civil society, democracy, television, radio, television journalism, editors,editorial, television.

Қорақалпоғистонда биринчи марта нодавлат радиостанция «Нукус-FM» радиостанцияси бўлиб, эшиттиришлари 2009 йил 5 сентябр куни 104,7 Мгц частотада эфирга узатилди. Уни марҳум журналист Бахитбек Елманов ташкил етган эди. «Нукус FM» радиоси тўлиқ форматли эфирга эга Қорақалпоғистон Республикасида биринчи тижорат радиостанцияси бўлиб ҳисобланади. «Нукус-FM» дарҳол радио тингловчилари, айниқса ёшлар орасида машҳур бўлди. Барча дастурлар бошқа радиостанциялардан ўзига хослиги ва креативлиги, қизиқарли ва инновацион ёндашуви билан ажралиб турарди. Дастлаб «Нукус-FM» радиостанциясининг радио эшиттириш зонаси қамрови Нукус шаҳри, Тахиатош, Хўжайли ва Кегейли туманининг бир қисми ҳудудида 800 минггача тингловчидан иборат потенциал аудиторияга тарқатилди. Радиостанция асосан ёшларга йўналтирилган бўлиб, ўз эшиттиришлари асосан жонли эфирда ва интенсив мулоқот шаклида олиб борди. [1]

2016 йил 27-июн куни радиостанция янги илғор технологиялар ва компьютер ускуналари билан жиҳозланган янги студияга кўчиб ўтди.

Шу кундан бошлаб «Нукус-FM» радиостанцияси ривожланишининг янги босқичи бошланди. Оммабоп янги дастурлар, жумладан радиостанция ижодий гуруҳи тарафидан «Старт-FM» эрталабки кўнгилочар дастури,

«Омадли кун» кундузги дастурлари таёрланиб, эфирга узатилди. Бугунги кунда «Нукус-FM» радиостанцияси интерфаол ва жонли эфир тарзида эфирни олиб бориш давом этмоқда. Масалан, Ўзбекистон электрон оммавий ахборот воситалари Миллий ассоциацияси ва 14-та нодавлат радиостанцияларнинг қўшма лойиҳасига кўра, тингловчиларни мамлакатимиз ва дунёдаги воқеалар ҳақида янги маълумотлардан тезкор хабардор қилиш мақсадида «Ўзбекистон-онлайн» ахборот дастури ўзбек ва рус тилларида, сўнгра «Ўзбекистон-онлайн» ахборот дастури ишга туширилган эди. 2015-2016 йилдан буён «Нукус-FM» радиостанциясида ҳар ярим соатдан республика буйлаб ва дунё янгиликлари берилиб келмоқда. Мазкур жанрдаги радио эфир Қорақалпоғистонда илк марта амалга оширилганлиги ва умуман радиоэшиттириш соҳасидаги инновацион ёндашиш натижаларига кўра 2016 йили Ўзбекистон электрон ОАВ Миллий ассоциацияси томонидан ташкил етилган «Озод юрт тўлқинлари» номли IX Медиа фестивалида «Нукус-FM» радиостанцияси «Энг намунали радиостанция» номинациясига лойиқ деб топилди. Худди шу йили радиостанция Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси ҳузуридаги нодавлат нотижорат ташкилотларини ва фуқаролик жамиятининг бошқа институтларини қўллаб-қувватлаш жамоат фондининг гранти соҳиби бўлади. [2]

Қорақалпоғистон минтақасида энг биринчи нодавлат телеканал «Ellikqal'a mahalliy televideniesi» МЧЖ тарафидан таъсис этилган «Ellikqal'a TV» канали ҳсиобланади. «Ellikqal'a TV» канали 2003 йил 3 февралдан бошлаб эфирга узатила бошланган. Дастлаб ушбу телеканал сигналлари етказиш Элликқалъа ҳудуди, Тўрткўл ва Беруний туманлари яқинидаги аҳоли пунктлари билан чекланган эди.

Рақамли форматга ўтгандан сўнг, «Ellikqal'a TV» каналининг сигнал узатиш доираси кенгайди ва ҳозирда Қорақалпоғистон Республикаси ва Хоразм вилояти ҳудудида СД форматида кузатилмоқда. «Ellikqal'a TV» канали маъмурияти тарафидан берилган маълумотларга кўра, унинг қамраб олиш аудиторияси тахминан 4,9 миллион кишини ташкил қилади. [3]

Ёшлигига қарамасдан, «Ellikqal'a TV» канали Ўзбекистон миқёсида ҳам танила бошлаган. 2014 йили «Ellikqal'a TV» канали таҳририяти Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси ҳузуридаги ННТлар ва фуқаролик жамиятининг бошқа институтларини қўллаб-қувватлаш Жамоат жамғармаси томонидан эълон қилдинган грант танловида «Саломатлик сабоқлари: юқумли касалликлардан эҳтиёт бўлинг» лойиҳаси билан қатнашиб, грант соҳиби бўлди. Ушбу жамғарманинг 2016 йилги грант танловида «Соғлом она ва бола йили» Давлат дастурида белгилаб берилган вазифаларни бажариш, оила, оналик ва болалик муҳофазаси соҳасидаги қонун ҳужжатлари, хусусан бола ҳуқуқлари ва эркинлиги, қонуний манфаатларига оид қонун нормаларининг таъминланиши ва бажарилишини холисона, тизимли ва кенг ёритиш буйича фаолияти учун, 2019 йил эса – «Фаол инвестициялар ва ижтимоий ривожланиш йили» Давлат дастурида белгилаб берилган вазифаларни бажарилишини холисона, тизимли ва кенг ёритганлиги учун ғолибликни қўлга киритиб, 2021 йили «Ellikqal'a TV» канали «UZBEKISTAN MEDIA AWARD 2021» танловида «Йилнинг энг яхши худудий телеканали» номинациясида ғолибликни қўлга киритган. [4]

2021 йил давомида худудимизда, хусусан Элликқалъа туманида амалга оширилаётган ижтимоий-иқтисодий, маданий-маънавий ва сиёсий соҳалардаги ислоҳотларнинг бориши, ҳамда Давлат дастурларининг жойлардаги ижросини кенг ёритиш, ахолини тезкор ва холис ахборот билан таъминлаш мақсадида ҳар куни 20 дақиқалик «Янгиликлар» ахборот информацион дастури 4 марта эфирга узатилиб, дастур орқали жами 10 ой давомида йил давомида 6000 дан кўпроқ лавҳа ва репортажлар, ҳар бир дастур давомида «Қисқа хабарлар» рукнида экранда ўтувчи матн орқали кун давомида 10 дан ортиқ, жами 18000 га яқин қисқа хабарлар эфирга узатилган. Аҳамиятли жиҳати шундаки, «Ellikqal'a TV» канали маъмуриятининг маълумоти буйича хозирда теле томошабинларнинг таҳлилий-танқидий, ижтимоий-сиёсий ахборотларга бўлган қизиқиши ортган. [5]

Қорақалпоғистон Республикаси Амударё ҳокимияти ҳузуридаги тадбиркорлик субъектларини рўйхатга олиш инспекциясида рўйхатга олинган «Amudaryo televideniesi» 2008 йили феврал ойидан бошлаб синов трансляцияларини амалга ошира бошлаган. «Amudaryo televideniesi» масъулияти чекланган жамият ҳисобланади, аммо унинг устав капиталида давлат (Амударё тумани ҳокимлигининг) улуши 51 фоизни ташкил етади. Унга Ғуломжон Ешниёзов раҳбарлик қилади. Бу ерда 5 киши доимий иш билан таъминланган. «Amudaryo

televideniesi» ССД-10-У1 ускунасидан 45-ТВК телеканаллари частотаси орқали ҳавога чиқиш ва «Манғит РЦ» сигналларни узатиш тизими орқали эфирни тарқатиш учун мослаштирилган.

«Amudaryo televideniesi» телеканали ўз фаолияти давомида ижтимоий-сиёсий, маънавий-маърифий, аҳлоқий ва тарбиявий кўрсатувлари билан мустақиллигимизни янада мустаҳкамлаш, аҳолини яна да ҳуқуқий онгини, дунёқараши ва маънавиятини янада юксалтиришга хисса қўшишни ўз олдига мақсад қилиб қўйган.

Айниқса, туркум кўсатувлар ташкил қилиш ва эфирга ўзатиш орқали аҳолини ватанпарварлик, миллатлараро тотувлик ва диний бағрикенглик ғояларига ҳурмат руҳида тарбиялаш, мамлакатимизнинг чегара ҳудудида жойлашган Амударё туманида тинчлик ва ҳотиржамлик, ўзаро ҳурмат ва ҳамжихатлик муҳитининг янада мустаҳкамланишига ҳисса қўшиш – телеканал таҳририятининг асосий мақсади деб белгиланган. [6]

Халқимизни тезкор ахборот билан таъминлаш, ахборот бозорини ривожлантириш Давлат дастуридан келиб чиққан ҳолда, «Amudaryo televideniesi» мамалакатимизда, хусусан, туманда кечаётган ижтимоий-сиёсий жараёнлар, иқтсодий, маънавий, қишлоқ ва халқ хўжалиги ҳам да бошқа соҳалардаги янгиликларни кенг ёритишни, миллий қадриятларимизни тарғиб қилувчи, маданий дам олиш ва кўнгил очар кўрсатувлар таёрлашни, тижорат каналини ташкил қилиш йўли билан ҳуқуқий ва жисмоний шахсларга хизмат кўрсатувчи канал сифатида фаолият юритиб келмоқда.

«Amudaryo televideniesi»да ўз фаолиятни олиб бориш учун ижара асосида фойдаланилаётган воситалар мавжуд: 2011 йили 21 январда Манғит РРТМ (Туман радио телевидение маркази) билан теле дастурлар тарқатиш буйича шартном имзоланган, эфирга бериладиган концерт, мусиқа дастурларининг муаллифлик ҳуқуқи буйича «Исломбек-Нурбек» корхонаси билан 2010 йил 30 августдаги шартнома имзоланган.

Кино фильмларни эфирга узатиш буйича ҳам Қорақалпоғистон агентлиги билан шартнома имзоланган. Умуман, теледастурлар «Amudaryo televideniesi» канали таҳририяти томонидан шакллантирилиб келмоқда. Яъний, эфирнинг 20% сиёсий-иқтисодий кўрсатувлар, 10% – янгиликлар, мусиқий кўнгил очар дастурлар 30%, кинофильмлар эса 40% ташкил этиб, дастлабки даврлари хафтанинг сешанба – шанба кунлари ҳар куни 10 соат эфирга узатилган. [7] Сўнгги йиллари «Amudaryo televideniesi»нинг эфирга ўзатиш кўлами кенгаймоқда.

Хусусан, ҳозирги кунда «Amudaryo televideniesi» телеканалиниг кўрсатувлари Қорақалпоғистон Республикасининг Нукус, Манғит, Кўнғирот, Муйноқ шахарларидаги, шунингдек қўшни Хоразм вилояти туманларига рақамли телеузаткичлар орқали эфирга узатилмоқда. Бугунги кунга келиб телеканал орқали эфирга узатилаётган кўрсатувлар даврийлиги хар куни 18 соатни ташкил қилади. Рақамли форматда эфирга тарқатиладиган «Amudaryo televideniesi» каналининг теледастурларни халқимиз менталитетига мос, унинг бой тарихий, маданий ва маънавий меросини кенг тарғиб қилувчи, тарбиявий аҳамиятга эга бўлган, теледастурларнинг ҳилма-ҳиллиги, мазмунан ва ижодий жиҳатдан савияси юқори бўлган кўрсатувлар билан бойитиб боришга алоҳида эътибор қаратилмоқда. Янги даврда телеканал таҳририятининг асосий мақсади ёшлар онгида миллий демократик ғоясининг қарор топишига ҳисса қўшиш, эришилган маърифий-аҳлоқий, тарихий ютуқлар ва ҳамда аҳолининг маънавий аҳборотга бўлган эҳтиёжини қондириш, комил инсон ва баркамол авлодни тарбиялаш йўлида олиб борилаётган саъи-харакатларга муносиб ҳисса қўшиш ҳамда ёшларнинг мароқли дам олишига эътибор қаратиш хисобланади. Шунингдек, «Amudaryo televideniesi» таҳририяти соғлом ҳаёт тарзини тарғиб қилиш, барча ёшлар орасида оила маънавиятини юксалтиришга ҳамда маданият, илм-фан, санъат ва иқтисодиёт, спорт соҳасидаги ютуқларни, ишлаб чиқариш ҳақида маълумот ва рекламаларни тарқатиш, эшиттириш ва ахборотларнинг омма орасида тарқатилишини асосий вазифа сифатида эътироф этган. [8]

Бугунги кунда Қорақалпоғистонда тезлик билан ривожланаётган яна бир нодавлат телеканал – «Jaslar TV» 2018 йили ўз фаолиятини бошлади. Ўшбу телеканал таъсисчиси ҳозирги кунда Минайим Палўанова бошқарадиган «Nukus sayahat» МЧЖси ҳисобланади. Телеканалнинг умумий кўрсатув (эфир) кўлами кунига 18 соатни ташкил этиб, асосан ёшлар аудиториясига ўз эътиборини қаратади. Умумий эфирга чиқиш ҳажмининг 10%-и хабарлар, шунингдек, маданий-маърифий дастурлар (20%), мусиқий ва кўнгилочар дастурлар (30%), бадий ва телевизион фильмлар, сериаллар ва мультфильмлар (30%), реклама (10%) этади.

Ўшбу телеканал таҳририятининг асосий мақсади ёшлар онгида миллий истиқлол ғоясининг қарор топишига ҳисса қўшиш, эришилган маърифий-аҳлоқий, тарихий ютуқлар ва ҳамда аҳолининг маънавий аҳборотга бўлган эҳтиёжини қондириш, комил инсон ва баркамол авлодни тарбиялаш йўлида олиб борилаётган саъи-харакатларга муносиб ҳисса қўшиш ҳамда ёшларнинг мароқли дам олишига эътиборни қаратиш хисобланади. Таҳририят шунингдек, соғлом ҳаёт тарзини тарғиб қилиш, барча ёшлар орасида оила маънавиятини юксалтиришга ҳамда маданият, илм-фан, санъат ва иқтисодиёт, спорт соҳасидаги ютуқлари, товарлар ҳақида маълумот ва рекламаларни тарқатиш, эшиттириш ва ахборотларнинг омма орасида тарқатилиши асосий вазифа деб белгиланган. «Jaslar TV» телеканали аввал Нукус, сўнгра Хўжайли, Кўнғирот, Чимбой, Шуманой, Амударё, Қанликул, Нукус туманлари худудида ўз сигналларини тарқатиб келмоқда. Ўзига ҳос бўлган кўрсатувлари ёшлар орасида кенг тарқалган, масалан, «The best day», «Сәлем жаслар» кўрсатувлари тонгги эфирда хар куни ўзатилади.

Шунингдек, «Қорақалпоғистон online» информацион дастури ҳар куни соат 9-да, кечки 19-да ва 21-да эфирга қорақалпоқ тилида ўзатилиб келмоқда.

Телеканал фаолияти Ўзбекистон телекоммуникация тизими раҳбарияти томонидан ҳам тан олиниб, 2018 йили IX медиа фестивалда «Озод юрт тўлқинлари» номинацияси ғолиби бўлиб, алоҳида грант ажратиб берилди. 2020 йили эса Ёшлар ишлари агентлиги Қорақалпоғистон Республикаси бошқармасининг «Хошамет – 2020» номинацияси ғолиби бўлди.

Ўзбекистон электрон оммавий ахборот воситалари Миллий ассоциациясининг «Журналистлар баҳори – 2020» медиа фестивалида «Энг яҳши видеоролик» номинацияси буйича коронавирусга қарши курашга бағишланган видеороликлар туркуми билан ғолиб деб топилди. [8]

«Jaslar TV» таҳририяти информацион, бадий-мусиқий, ижтимоий-иқтисодий, маданий-маърифий, оммабоп кўнгилочар ва спорт кўрсатувлари бўлимларидан иборат.

Информацион кўрсатувлардан «Қорақалпоғистон online» хафтасига 5 кун эрталаб ва кечқурун 10-дақиқалик дастур билан эфирга ўзатилган. Бадий-мусиқий бўлими эфирга «Сәлем жаслар», «ТВ саяхат», «Жаслар Live», «Сазлы кеш», «Жаслар хит парады», «Стопкадр», «Мухаббатым» номли кўрсатувлар, ток шоулар ўзатган.

Ижтимоий-иқтисодий, маънавий-маърифий кўрсатувлар бўлими эфирга «Жаслар хабары» (Ёшлар ахбороти), «Инсон ва қонун», «Сиз сўйген қосықлар тарийхи», шунингдек, «Мийманда», «Билим ринг», «Кибер спорт», кўрсатувлари ўзатмоқда.

Адабиётлар

1. Ўзбекистон Республикасининг «Оммавий ахборот воситалари хақида» Қонуни // https://lex.uz/acts/139004
2. “Оммавий ахборот воситалари тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикаси Қонунига ўзгартиш ва қўшимчалар киритиш тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикаси Қонуни // https://lex.uz/docs/1106870
3. Мустақил телерадио каналларни ислоҳ қилиш ва ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2005 йил 8-ноябрдаги ПФ-3678-сон Фармони // https://lex.uz/docs/902646.
4. «Нукус-FM» канали маъмуриятининг информацион маълумоти. 2022 йил. Муаллифнинг шахсий архиви.
5. «Ellikqal’a TV» канали маъмуриятининг информацион маълумоти. 2022 йил. Муаллифнинг шахсий архиви.
6. «Ellikqal’a TV» телеканалининг жорий ҳўжжатлари. 2021 йил.
7. «Amudaryo televideniesi» телеканали маъмуриятининг информацион маълумоти. 2022 йил. Муаллифнинг шахсий архиви.
8. «Jaslar TV» телеканали маъмуриятининг информацион маълумоти. 2022 йил. Муаллифнинг шахсий архиви.

РЕЗЮМЕ. Моқолада Мустақиллик йилларида Ўзбекистонда оммавий ахборат воситаларини қўллаб-қувватлаш, хусусан, Қорақалпоғистонда хусисий радио ва телевидениенинг пойда бўлиши моддий-техник базасининг кенгайиши ҳамда нодавлат теле ва радиоканалларни очиш билан боғлиқ бўлган ўзгаришлар таҳлил этилади. Асосан, «Нукус-FM», «Элликқалъа ТВ»,

«Тўрткўл ТВ», «Жаслар ТВ», «Амударё ТВ» телерадио каналларинг пайдо бўлиши ҳақида кўплаб мулоҳазали фикрлар баён этилган.

РЕЗЮМЕ. В статье анализируются изменения, связанные с поддержкой негосударственных СМИ в Узбекистане в годы независимости, в частности, появление регионального радио и телевидения в Каракалпакстане, дальнейшее расширение материально-технической базы и открытие негосударственных телерадиоканалов. В основном, много размышлений было высказано о появлении телеканалов «Нукус-FM», «Элликқалъа ТВ», «Тўрткўл ТВ», «Жаслар ТВ», «Амударё ТВ».

SUMMARY. The article analyzes the developments related to the support of non-state media in Uzbekistan in the years of independence, in particular the emergence of regional radio and television in Karakalpakstan, the further expansion of the material and technical base and the opening of non-state television and radio channels. Basically, many thoughtful opinions are expressed about the emergence of radio channels «Nukus-FM», «Ellikkala'a TV», «Turtkul TV», «Jaslar TV», «Amudarya TV».

PEDAGOG INSANNÍŃ JUMÍS ISKERLIGINÍŃ RAWAJLANÍP BARÍWÍNDA KEYS TEXNOLOGIYASÍ

S.E.Uzakov- *oqıtıwshı*

Ózbekstan mámleketlik kórkem óner hám mádeniyat institutı Nókis filialı

Tayanch so'zlar: pedagog insonning faoliyati, keys texnalogiyasi, axborot-kommunikatsiya texnologiyalari, yangi standartlar, dasturiy ta'lim, zamonaviy texnalogiya.

Ключевые слова: педагогическая деятельность человека, кейс-технология, информационно-коммуникационные технологии, новые стандарты, программное обучение, современные технологии.

Key words: human pedagogical activity, case technology, information and communication technologies, new standards, software training, modern technologies.

Talimde zamanagóy talaplardı támiyinlew kóplegen tiyisli, jańa texnologiyalar hám olardan biri pedagog insannıń jumıs barısında keys texnologiyası.

Informacion-kommunikaciya texnologiyaları, jańa standartlar, dástúriy tálim, zamanagóy tálim, bilim, kónlikpe hám kónlikpeler kórinisindegi dástúriy tálim bolıp tabıladı, haqıyqıy iskerlikti rawajlanıwın qáliplestiriwin talap etedi. Hár qanday tarawdağı jağdaylar (anglichan tilinde, jumıs) arnawlı bir jağday yamasa hádiyseniń xarakteristikası: social, ekonomikalıq, medicinalıq hám basqalar.

Qağıyda jol menen de, gilt tek ǵana xarakteristikada, bálki arnawlı bir mashqala yamasa qarama-qarsılıqtı óz ishine aladı jáne bul haqıyqıy faktlarǵa tiykarlanadı. Solay etip, jumıstı sheshiw ushın usınıs etilgen jağdadı analizlew arqalı optimal sheshimdi tabıw kerek.

Ámeliy jónelis. Jumıs usılı teoriyalıq bilimlerdi ámeliy mashqalalardı sheshiwde qollaw imkaniyatın beredi. Bul jantasıw bizneske hám procesler haqqında sap akademikalıq tálimdi asırıw, studentlerdiń bilimin asırıw yamasa pedagog insannıń jumıs barısında shınıǵıw islew arqalı úyretiw bul ótiwge qaraǵanda keńlew bilim beredi.

Interaktiv formattıń bar ekenligi. Pedagog insannıń jumıs barısında keys usılı studentlerdiń joqarı sezimi hám aktiv qatnası sebepli materialdı jáne de nátiyjeli ózlestiriwdi támiyinleydi.

Arnawlı kónlikpelerdi asırıw. Pedagog insannıń jumıs barısında jumıs usılı, barlıq haqıyqıy jumıs hám jumıs procesinde júdá zárúr bolǵan jumsaq kónlikpelerdi jaqsılawǵa múmkinshilik beredi.

Ulıwma bilimlendiriwdiń mámleket bilim beriw standartları studentlerdiń ózligi onıń aldındağı tiykarǵı soraw retinde, rawajlanıwın asıradı. Pedagog insannıń jumıs barısında jańa standartlardı ámelge asırıwda tiyisli háreketler sistemasınan paydalanıwdı talap etedi. Usı waqıtta tálim texnologiyalarıda, informacion-kommunikaciya texnologiyaların (AKT) engiziw de ózgerip atır temanı úyreniw kólemin keńeytiw maqsetinde, bul jańa múmkinshilikler jaratadı. Oqıtıwshı aldında bilim, kónlikpe hám ádetlerdi toplawǵa qaratılǵan dástúriy shınıǵıwlar student shaxsın rawajlandırıwǵa qaratılǵan. Onı maqsetli oqıw procesine aylandırıw mashqalası bar edi. Oqıw procesinde, jańa texnologiyalardan paydalanǵan halda sabaqtıń dástúriy formasınan alıslaw, tálimniń klassik modelin jańa sharayatlarda ámelge asıratuǵınlıǵı anıqlandi. Metodlar kompleksi: